

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)				Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych -zaburzenia zdrowia psychicznego oraz rehabilitacja pacjenta z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi				Kod przedmiotu	B-OiETwZZPiR		
Kierunek studiów				Pielęgniarstwo							
Profil kształcenia				Praktyczny							
Poziom studiów				Studia drugiego stopnia							
Specjalność				-							
Forma studiów				Stacjonarne/ niestacjonarne							
Semestr studiów				IV							
Tryb zaliczenia przedmiotu				Egzamin		Liczba punktów ECTS				Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze			Całkowita	3,5	Zajęcia kontaktowe	3	Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym		3
		Całkowita	Praca studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć					Waga w %	
Wykład		25	15	10	Egzamin – test wyboru					30%	
Ćwiczenia - CSM		30	15	15	Zaliczenie na ocenę- kwestionariusz ocen/checklista umiejętności praktycznych					30%	
Zajęcia praktyczne		18	8	10	Zaliczenie na ocenę – checklista umiejętności praktycznych					30%	
Praktyka zawodowa		17	7	10	Zaliczenie na ocenę – sprawdzian praktyczny w warunkach rzeczywistych					10%	
Razem:		90	45	45						Razem	100%
Kategori a efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)							Efekty kierunkow e	Formy zajęć	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:											
Wiedzy	1.	założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany Prochaski i DiClemente;							B.W8.	Wykład	
	2.	predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;							B.W9	Wykład	
	3.	metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim;							B.W10	Wykład	
	4.	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku problemów zdrowotnych;							B.W11	Wykład	
	5.	zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych, w tym zespołu psychiatrycznej opieki środowiskowej;							B.W17	Wykład	
	6.	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień;							B.W52	Wykład	
	7.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym, jego rodziną lub opiekunem, oraz zasady edukacji terapeutycznej i rehabilitacji psychiatrycznej tych osób, z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz środowiska życia pacjenta);							B.W53.	Wykład	
	8.	zakres pomocy w ramach świadczeń zdrowotnych oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom lub opiekunom;							B.W54.	Wykład	
	9.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi;							B.W55	Wykład	
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:											
	1.	rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii;							B.U5.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin	
	2.	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;							B.U9	Ćwiczenia zajęcia praktyczne.	

Umiejętności				praktyka zawodowa egzamin
	3.	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	B.U10.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	4.	udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian Prochaski i DiClemente;	B.U11.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	5.	przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w ramach poradnictwa zdrowotnego;	B.U12.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	6.	wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego;	B.U13.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	7.	dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarских;	B.U14.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	8.	wdrażać interwencje terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych pielęgniarki;	B.U15.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	9.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;	B.U16.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	10.	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów, ich rodzin lub opiekunów;	B.U17.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	11.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;	B.U18.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	12.	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki;	B.U73.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	13.	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta programy promocji zdrowia psychicznego;	B.U74.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	14.	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;	B.U75.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin

	15.	przewodzić psychoedukację pacjenta (dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób starszych) z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także jego rodziny lub opiekuna;	B.U76	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	16.	przewodzić rehabilitację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym treningi umiejętności społecznych w różnych obszarach opieki, w szczególności w środowisku pacjenta i jego rodziny;	B.U77.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
	17.	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi;	B.U78.	Ćwiczenia zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa egzamin
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:				
Kompetencje społeczne	1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.S1.	Ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K.S2.	Ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;	K.S3.	Ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	4.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu, pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	K.S4.	Ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	K.S5.	Ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa
	6.	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów;	K.S6.	Ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa

Treści kształcenia

Wykład	Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, dyskusja
Tematyka zajęć		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych zgodnie z ICD-10 i DSM – V, rola i funkcje rodziny i opiekunów w zaburzeniach psychicznych. 2. Badania diagnostyczne oraz wywiad psychiatryczny jako podstawowa metoda diagnostyki w pracy pielęgniarki z pacjentem psychiatrycznym i neurologicznym. 3. Metody psychoedukacji i terapii osób z zaburzeniami psychicznymi, model zmian (Prochaska i DiClemente). 4. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi i jego rodziną w różnych okresach życia. 5. Zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi w uzależnieniach. 6. Rehabilitacja psychiatryczna wczesna i późna z uwzględnieniem pracy zespołów terapeutycznych, TUS i aktywnego udziału pacjenta w leczeniu farmakologicznym. 7. psychiatria środowiskowa – jej zadania, rola i finansowanie psychiatrii środowiskowej systemy wsparcia dla pacjentów z zaburzeniami psychicznymi ich rodzin i opiekunów. 8. Rola pielęgniarki w opiece nad chorymi z zagrożeniem życia i w obliczu śmierci w psychiatrii. 		
Razem liczba godzin:		10

Ćwiczenia CSM	Metody dydaktyczne	Pokaz, instruktaż wstępny, bieżący i końcowy
Tematyka zajęć		
<p>I. Zaburzenia psychiczne i przewlekła choroba – ocena pacjenta i planowanie opieki Diagnoza pielęgniarska u pacjenta z przewlekłą chorobą psychiczną – depresja, schizofrenia, zaburzenia lękowe. Ocena adaptacji pacjenta do choroby przewlekłej – kwestionariusze, obserwacja, wywiad. Rozpoznawanie sytuacji życiowej pacjenta i identyfikacja czynników ryzyka izolacji społecznej. Planowanie zaawansowanej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z chorobami neurodegeneracyjnymi (np. choroba Alzheimera, Parkinsona). Ocena potrzeb zdrowotnych pacjenta z depresją, zaburzeniami lękowymi, uzależnieniami – studium przypadku.</p> <p>II. Edukacja terapeutyczna i poradnictwo zdrowotne Opracowanie planu edukacji pacjenta z zaburzeniem psychicznym i jego rodziny – w warunkach ambulatoryjnych i środowiskowych. Zasady i metody prowadzenia psychoedukacji – dzieci, młodzież, dorośli, osoby starsze. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w poradnictwie zdrowotnym (np. aplikacje mobilne, platformy telemedyczne). Przygotowanie materiałów edukacyjnych (ulotki, broszury, infografiki) – dostosowanie treści do poziomu zrozumienia pacjenta. Analiza i adaptacja programów promocji zdrowia psychicznego – przykłady polskich i międzynarodowych inicjatyw (np. „Zdrowie psychiczne – nasza wspólna sprawa”).</p> <p>III. Farmakoterapia i polipragmazja w zaburzeniach psychicznych Polifarmakoterapia i polipragmazja – rozpoznawanie, skutki, zagrożenia. Prowadzenie edukacji pacjenta, rodziny i zespołu medycznego w zakresie stosowanej farmakoterapii (leki psychotropowe, działania niepożądane, zgodność z terapią). Współpraca z farmaceutą i lekarzem w zakresie monitorowania leczenia farmakologicznego u pacjentów przewlekle chorych psychicznie.</p> <p>IV. Uzależnienia – rozpoznawanie i interwencja Praca z pacjentem zagrożonym uzależnieniem – alkohol, leki, nowe substancje psychoaktywne (NSP), uzależnienia behawioralne. Wykorzystanie transteoretycznego modelu zmian Prochaski i DiClemente w udzielaniu porad osobom uzależnionym – ćwiczenia symulacyjne. Opracowanie planu interwencji terapeutycznej w zależności od stadium gotowości pacjenta do zmiany zachowania.</p> <p>V. Rehabilitacja psychiczna – działania praktyczne Treningi umiejętności społecznych u pacjenta z przewlekłym zaburzeniem psychicznym – komunikacja, samoobsługa, organizacja dnia. Rehabilitacja psychiatryczna w środowisku życia pacjenta – rola pielęgniarki w zespole terapeutycznym. Planowanie kompleksowej rehabilitacji psychicznej – współpraca z rodziną, instytucjami pomocy społecznej i środowiskowej opieki psychiatrycznej. Projektowanie i wdrażanie programów edukacyjno-rehabilitacyjnych w warunkach opieki domowej.</p>		
Razem liczba godzin:		15

Zajęcia praktyczne	Metody dydaktyczne	Symulacja medyczna WW
Tematyka zajęć		
Rozpoznanie i planowanie opieki pielęgniarskiej nad pacjentką uzależnioną mieszanie Rozpoznawanie potrzeb pacjenta chorego na schizofrenie paranoidalną - przyjęcie do oddziału (pierwszy kontakt, nawiązanie relacji z pacjentem wstępny wywiad psychiatryczny) Aktywny udział pacjenta w leczeniu farmakologicznym Edukacja pacjenta i jego rodziny dotyczący uznania choroby psychicznej rozpoznawaniu zwiastunów nawrotu choroby Trening leczenia bezsenności i formą relaksacji Edukacja pacjenta i motywowanie pacjenta do podjęcia leczenia odwykowego		
Razem liczba godzin:		10

Praktyka zawodowa	Tematyka zajęć	
<ul style="list-style-type: none">• przygotowanie psychicznie i fizycznie pacjenta do badania• zasady przeprowadzania wywiadu z pacjentem z zaburzeniami psychicznymi• ocena możliwości pacjenta i rodzin w zakresie edukacji, działania edukacyjne wobec pacjenta i całej rodziny• stany zagrożenia życia w ostrych chorobach psychicznych i chorobach degeneracyjnych• właściwe nawyki żywieniowe, kontrola ilości i jakości spożywanych posiłków i przyjmowanych płynów przez pacjenta• elementy rehabilitacji w celu poprawy funkcjonowania pacjenta w życiu codziennym• zasady prowadzenia spotkań społeczności oddziału• zasady funkcjonowania zespołu terapeutycznego oddziału• tajemnica zawodowa w pielęgniarstwie psychiatrycznym• zasady prowadzenia treningu aktywnego udziału pacjenta w leczeniu farmakologicznym• objawy zwiastujące psychozę i pogorszenie stanu psychicznego pacjenta• analiza danych koniecznych do ustalenia rozpoznania pielęgniarstwa		
Razem liczba godzin:		10

Literatura podstawowa:

1.	Diagnozy i interwencje pielęgniarskie., Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Kózka M. Płaszewska., Żywko L. Warszawa 2021
2.	Pacjent na oddziale psychiatrycznym – wskazówki praktyczne Casher M. I., Bess J. D.: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017
3.	Psychiatria „Piotr Gałęcki Agata Szulc, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018.
4.	Pielęgniarstwo psychiatryczne : podręcznik dla studiów medycznych / red. nauk. Krystyna Górna, Krystyna Jaracz, Janusz Rybakowski.- Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL , 2024
6.	Stany zagrożenia życia : wybrane standardy opieki i procedury postępowania pielęgniarstwa / red. Maria Kózka. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2019

Literatura uzupełniająca:

1.	Depresja wieku podeszłego / Jill Manthorpe, Steve Iliffe ; z jęz. ang. tł. Robert Andruszko.- Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2021
2.	Etapy zmiany terapii uzależnień., opracowanie zbiorowe., Prochaska i DiClemente., 2015. Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego / red. Ewa Wilczek-Rużyczka ; Aleksandra Cieślak [et al.]. - Lublin : Czelej, 2019.
3.	Psychologia zaburzeń : DSM - 5 / James N. Butcher, Jill M. Hooley, Susan Mineka ; przekład Sylwia Pikiel, Anna Sawicka-Chrapkiewicz.- Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2017.
4.	Psychiatria środowiskowa jako środowiskowa opieka nad zdrowiem psychicznym. Załuska M., Prot K., Bronowski P., 2007. Psychoterapia : praktyczna Lidia Grzesiuk wybrane formy i techniki / , 2024
5.	Terapia uzależnień., Przekład Małgorzata Cierpisz., 2014.
6.	TRENING umiejętności społecznych w rehabilitacji zaburzeń psychicznych / red. Joanna Meder. - Katowice : Śląsk, 2024
7.	Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. (póź, zmian) o Ochronie Zdrowia Psychicznego.

8.	Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. (póź, zmian) o Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.
----	---